

9

In de eerste ogenblikken van de opstand waren er zeer verwarrende taferelen in die zin dat er meteen rondging dat er negentien cipiers gegijzeld waren en dat had tot grote verbazing geleid er waren gevoelens van angst ongeloof verbijstering maar de algemene stemming sloeg snel om in een sfeer van grote opwinding waarschijnlijk omdat wat iedereen op dat moment het meest voelde was het feit baas over deze ruimte te zijn het feit zich vrij te kunnen bewegen in de hele ruimte en gewoon het simpele feit zich vrij te kunnen bewegen in een ruimte die groter was dan je eigen cel waarin je opgesloten zat

wat er toen gebeurde was dat de gevangenen die de zaak voorbereid en georganiseerd hadden onmiddellijk alle organisatorische mechanismes van de opstand in gang zetten deze kameraden namen rollen en specifieke taken op zich zoals beveiliging en bewaking van de belangrijkste punten van waaruit een inval van buiten zou kunnen worden gedaan want de cipiers konden op ieder moment proberen binnen te vallen ook al was dat vanwege de gijzelaars die we hadden niet zo eenvoudig en er moest zich ook iemand met de bewaking van de gevangen cipiers bezig houden dit ging allemaal heel snel het hele organisatorische mechanisme was snel in gang gezet ondanks de grote verwarring want blijkbaar was alles al van tevoren afgesproken en de taken waren al lang van tevoren verdeeld

een paar kameraden hadden zich onder andere bewapend met van die espressoapparaatjes uit metaal het gebruik ervan in de cellen werd later verboden uit het potje hing een lont ze hadden een detonator en binnenin was de springstof en deze

espressopotjes dienden als granaten de springstof had men in de cellen verborgen gehouden en dat was het waar de cipiers naar hadden gezocht bij die vreemde cel-controle ze hadden in alle dozen en flessen gezocht want dat is waar je explosieven verbergt ze hadden niks gevonden maar ze hadden alles op de tafel laten liggen om duidelijk te maken dat ze wisten dat er explosieven in de gevangenis waren dat ze een vermoeden hadden dat er iets te gebeuren stond

de cipiers werden allemaal naar een gemeenschappelijke ruimte gebracht en daar begon het hele ritueel van het fouilleren enzovoorts de cipiers werd geen haar gekrenkt niemand heeft ze pijn gedaan alleen begonnen een paar kameraden te imiteren zonder kwade opzet maar met veel ironie het leek op een tafereel van de stadsindianen van '77 ze begonnen het hele ritueel van de cipier tegenover de gevangene te imiteren en zo werden ze dus allemaal gefouilleerd zoals ze dagelijks zelf de gevangenen fouilleerden ze moesten gaan staan met hun benen iets uit elkaar de armen omhoog en vervolgens werden ze gefouilleerd zoals het gebruikelijk is zoals ze het dagelijks met ons deden als we de cellen uitgingen of naar de cellen terugkeerden

eerst ging men met de handen over het hoofd de vingers door het haar onder het haar dan via het achterhoofd naar beneden tot de hals en naar onderen naar de schouders en onder de oksels dan langs de rug de kont de achterkant van de benen en langs de benen naar de voeten en van daar uit weer naar boven langs de benen de dijnen de binnenkant van de dijnen de buik en dan helemaal omhoog naar de borstkas tot men weer bij de hals is en dan laat men de broek losknopen de ritssluiting opentrekken tast de broekrand af betast de ballen dan laat men de schoenen uittrekken laat ze overhandigen en draait ze om kijkt erin en dat allemaal terwijl de cipiers daar stonden de een achter de ander zoals wij daar normaliter staan de armen in de lucht de benen iets uit elkaar

wat we echter allemaal constateerden na het fouilleren van de cipers was dat onder de negentien gevangen genomen cipers geen enkele hogere gevangenisbeambte was op een wachtmeester na de stakker die blijkbaar toevallig in de buurt was en het feit dat er geen enkele hogere beambte bij was bracht iedereen tot het oordeel dat de hogere beampten lucht hadden gekregen van wat er stond te gebeuren want het was echt nog nooit voorgekomen dat geen enkele hogere beambte op de verdieping was en niet eens een brigadier en uitgerekend bij deze gelegenheid uitgerekend deze keer was er op de hele verdieping ja zelfs op beide verdiepingen op de eerste en op de tweede etage in alle vleugels niet eens een brigadier

later lieten ze ze ook hun uniformen uitdoen ze trokken ze uit en brachten ze kleding die de gevangen ook droegen en ze lieten ze deze kleding aantrekken want ze waren gijzelaars en als ze uniformen gedragen hadden zouden ze in het geval van een inval door de politie of de *carabinieri* of de andere cipers die de inval deden om ze te bevrijden onmiddellijk herkend worden en ze hadden ter plekke represailles tegen de gevangen kunnen nemen zonder het risico te lopen om het leven van de cipers op het spel te zetten als ze echter net zo gekleed waren als de gevangen zou dat allemaal veel moeilijker zijn

maar er werd geen geweld gebruikt tegen de cipers zoals ik het me herinner was dat ook een zorg van iedereen en iedereen bleef herhalen dat de cipers in geen geval iets mocht worden aangedaan want dat was onze garantie dat alles goed zou verlopen de gevangen genomen cipers werden allemaal bij elkaar in een grote gemeenschappelijke cel opgesloten en van buitenaf in de gaten gehouden ze werden altijd goed behandeld en kregen ook hetzelfde te eten als wij wat we aten tijdens de opstand was spaghetti daar was genoeg van voorhanden in de cellen een paar kameraden kookten spaghetti voor iedereen en gingen rond om bestellingen op te nemen drie maal *alla matri-ciana* drie maal *carbonara* vijf met tomatensaus overal werd spaghetti gekookt op campingbranders en ook de gevangen cipers kregen hun spaghetti

ook de andere gedetineerden die niet tot de initiatiefnemers van de opstand behoorden organiseerden zich spontaan voor het geval het tot een confrontatie met de cipiers zou komen of een eventuele aanval zo werd alles in gang gezet iedereen was er met volle inzet mee bezig enkele mensen begonnen zich te bewapenen ze begonnen de kozijnen los te trekken en er stokken knuppels en dergelijke van te maken begonnen priemen te maken door de uiteinden van de metalen pan-dragers van de campingbranders scherp te slijpen braken tafelpoten af en maakten er knuppels van en dergelijke en toen werden de stalen deuren uit de scharnieren getild en voor de grote ramen aan het eind van de gang gezet want van buitenaf zouden ze op ons kunnen schieten et cetera

bij de bezetting van de hele gevangenis hadden mensen onder andere ook het een en ander aan gereedschappen en machines kunnen bemachtigen men had bijvoorbeeld een elektrische slijpsteen te pakken gekregen en gebruikte het om de ijzeren poten van de bedden door te zagen en zo kon men van die poten messen maken die kon men seriegewijs maken en er was ook een lasapparaat die werd gebruikt om de hekken van de rotonde dicht te lassen en op die manier de mogelijkheid van een inval van onderaf uit te sluiten en ook van boven want vanaf de tweede verdieping leidde een wenteltrap naar het dak en bovendien was het mogelijk om de telefoon van de wachtpost op de tweede verdieping te gebruiken en via deze telefoon hadden we contact met de gevangenisdirectie en deze telefoon was het communicatiemiddel bij de onderhandelingen

verder was er nog de televisie want het tweede wat nogal vreemd was was dat normaal gesproken bij opstanden de stroom volledig afgesloten werd terwijl ze deze keer de stroom niet uitgeschakeld hadden en de televisies lieten functioneren alsof ze ons de mogelijkheid wilden geven om nieuws van buiten te krijgen ze hadden net zo goed alles kunnen afsluiten maar nee ze lieten de stroom aan lieten de telefoon functione-

ren lieten de televisie functioneren en via de televisie kwam nieuws over de onderhandelingen alle televisies in de cellen waren continu aan met het geluid op volle sterkte vooral als het journaal was en de berichtgeving over de opstand was altijd als eerste

de cellen zelf werden niet vernield alles werd in een enorm kampement veranderd d.w.z. dat iedereen constant heen en weer liep op de gangen die zo'n vijftig of zestig meter lang waren iedereen liep constant heen en weer sommigen gemaskeerd met alleen maar een sjaal of een zakdoek voor het gezicht anderen waren onherkenbaar vermomd met een kussensloop met twee gaten voor de ogen en een deken als poncho om de schouders dat waren natuurlijk de normale gevangenen want de normale gevangenen hadden hun eigen gewoontes bij opstanden om niet herkend te worden zoals je altijd op foto's van gevangenisopstanden ziet met gevangenen op de daken die hebben altijd vermomde gezichten om niet herkend te worden en de gevolgen daarvan te ontlopen

en overal waren mensen constant in beweging iedereen ging constant de gangen op en neer de cellen in en uit het leek werkelijk alsof ze een grotere fysieke ruimte aan het afpassen waren een grotere speelruimte die ze hadden veroverd en ze bleven lopen de gangen op en neer en de cellen in en uit de cellen die aan de gangen lagen stonden allemaal open en iedereen ging steeds weer van de ene cel naar de andere zodat de cellen volkomen van uiterlijk veranderden er was een voortdurende beweging van mensen en spullen die van de ene cel naar de andere gesjouwd werden een voortdurende beweging van voorwerpen van kleding van spullen het was één groot kampement geworden een feest

de sfeer was euforisch een feeststemming ik herinner me deze enorme euforie de opwindende vreugde en iedereen zei steeds weer en iedereen was er van overtuigd dat nooit en te nimmer sprake kon zijn van een militair ingrijpen door de cipiers door de *carabinieri* door de politie door de repressieve krachten en

dit juist vanwege het feit dat we negentien cipiers als gijzelaars hadden en dat maakte een inval zo goed als onmogelijk want dat zou voor de gevangenen zeer gevaarlijk zijn geweest ik herinner me dat we ons geen zorgen maakten ik herinner me dat er geen greintje angst was ik herinner me de euforie en de opwindning er was dit mechanisme dat had postgevat in onze hoofden waardoor de situatie als ongevaarlijk werd beschouwd en iedereen het als een feest beleefde